

Nekretnine vrijedne sedam i po miliona maraka

Nekretnine lidera osam najutjecajnijih političkih stranaka u Bosni i Hercegovini (BiH) vrijede oko sedam i po miliona konvertibilnih maraka (KM). Najskupocjenije nekretnine, zajedno sa suprugom Snježanom, posjeduje lider Saveza nezavisnih socijaldemokrata (SNSD) [Milorad Dodik](#). Njihova ukupna vrijednost je skoro tri miliona KM. Najmanje vrijede stan [Željka Komšića](#) i vikendica koju njegova supruga Sabina posjeduje zajedno s bratom – 200.000 KM.

Ovo su podaci do kojih su došli novinari Centra za istraživačko novinarstvo (CIN), radeći tokom proteklih devet mjeseci na bazi podataka „Imovina političara“. U bazi, koja sadrži profile 160 političara, objavljeni su podaci o: nekretninama, ušteđevini, vozilima, prihodima, kreditima, sudskim postupcima te druge relevantne informacije.

Zasebno su grafički predstavljani podaci o imovini i finansijskim obavezama lidera osam najutjecajnijih političkih stranaka: [Mladena Bosića](#) (Srpska demokratska stranka – SDS), [Dragana Čović](#) (Hrvatska demokratska zajednica BiH – HDZ BiH), [Milorada Dodika](#) (SNSD), Bakira Izetbegovića (zamjenika predsjednika Stranke demokratske akcije – SDA), [Željka Komšića](#) (Demokratska fronta – DF), [Zlatka Lagumdžije](#) (Socijaldemokratska partija BiH – SDP BiH), [Fahrudina Radončića](#) (Savez za bolju budućnost – SBB) i [Martina Raguža](#) (Hrvatska demokratska zajednica 1990 – HDZ 1990).

Svi oni su kandidati za izvršnu ili zakonodavnu vlast na predstojećim općim izborima u BiH koji će biti održani u nedjelju 12. oktobra 2014. godine. Zbog toga su Centralnoj izbornoj komisiji BiH (CIK) predali svoje ovogodišnje imovinske kartone u kojima su naveli podatke o: primanjima

tokom protekle godine, nekretninama, ušteđevini, vozilima, kreditima i drugim primanjima ili obavezama. Novinari CIN-a su izvršili uvid u ovogodišnje imovinske kartone, prepisali njihov sadržaj te su dostupni čitateljima u sklopu baze „Imovina političara“.

Među osam lidera stranaka jedino Zlatko Lagumdžija i Dragan Čović nisu naveli procjene vrijednosti svojih nekretnina, odnosno kompanija i automobila. Vrijednosti Lagumdžijinih nekretnina određene su na osnovu istraživanja CIN-a iz 2012, odnosno prema kupoprodajnim ugovorima. Vrijednosti svih Čovićevih nekretnina nisu poznate, jer lider HDZ-a, kao ni odgovorne službe u ovoj stranci, nisu novinarima CIN-a dostavili podatke ni nakon više zahtjeva i molbi.

Poslije Dodika, najvrednije nekretnine, zajedno sa suprugom, posjeduje Lagumdžija – dva stana, imanje i vikendica te poslovni prostor u Sarajevu, uz stan u Dubrovniku, vrijede ukupno 1.810.000 KM. Jedna kuća u Sarajevu i druga kuća na imanju u Donjoj Vogošći, koje je prijavio lider SBB-a Fahrudin Radončić, vrijede 800.000 KM.

Nekretnine Bakira Izetbegovića i njegove supruge Sebije vrijede blizu 600.000 KM. No, on je jedini stranački lider koji je, prema istraživanju CIN-a, prikrio jedan dio imovine. U kartonu iz 2014. godine on nije prijavio imanje na Poljinama pored Sarajeva. Zajedno sa suprugom Sebijom posjeduje jednu polovinu imanja vrijednog oko 250.000 KM, dok je vlasnik druge polovine Ševkija Okerić, direktor Razvojne agencije SERDA.

Prema procjeni u imovinskom kartu iz 2010. godine, samo jedna kuća Dragana Čovića, ona u Mostaru, vrijedi 500.000 KM. Pored toga, lider HDZ-a ima još jedno imanje i kuću u Širokom Brijegu, dok njegova supruga Bernadica posjeduje poslovni prostor u Mostaru. Lider HDZ-a 1990 Martin Raguž zajedno sa suprugom Marinom posjeduje nekretnine vrijedne 430.000 KM.

Mladen Bosić, zajedno sa kćerkom i suprugom, u BiH i Srbiji

ima nekretnine vrijedne 275.000 KM, dok nekretnine Željka Komšića i njegove supruge Sabine vrijede 200.000 KM.

Svih osam lidera tokom protekle godine primali su plaće iz budžeta, da li kao zastupnici u zakonodavnim tijelima ili kao nosioci izvršnih funkcija. Najviše je kao zastupnik u Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine BiH mjesečno zarađivao lider SDS-a Mladen Bosić – 6.497 KM. U Domu naroda ovog zakonodavnog tijela Dragan Čović je primao mjesečno 5.835 KM, dok je Martin Raguž u istom domu primao mjesečnu netoplaću od 4.772 KM. Bakir Izetbegović i Željko Komšić zarađivali su u Predsjedništvu BiH 5.599, odnosno 5.287 KM mjesečno.

Fahrudin Radončić je do marta ove godine bio državni ministar sigurnosti i tokom prošle godine mjesečno je zarađivao 4.866 KM. Kako je kazao novinarima CIN-a, odricao se plaće u korist tri policijska sindikata. Ministarsku plaću od 4.782 KM primao je i aktuelni šef bh. diplomatije Zlatko Lagumdžija.

Dodikova kuća u Beogradu, prema njegovoj procjeni, vrijedi 1.700.000 KM. (Foto: CIN)

Najmanje od svih njih, kao predsjednik Republike Srpske (RS), zarađivao je Milorad Dodik – 3.932 KM.

Mjesečno su tokom 2013. godine budžete Bosne i Hercegovine i Republike Srpske lideri političkih stranaka koštali nešto više od 40.000 KM.

Neki od njih imaju i visoke dodatne prihode poput dividendi, honorara ili zarade od iznajmljivanja nekretnina. Milorad Dodik je, zajedno sa suprugom, od poljoprivrede i iznajmljivanja kuće u Beogradu zaradio 245.000 KM, dok je Fahrudin Radončić na ime prodaje kompanije „Avaz – roto press“ od bivše supruge dobio 600.000 KM, od ukupnih 200 miliona KM za koliko je prodao kompaniju. Pored toga, lideru SBB-a je od dividendi na računima ostalo nešto više od 780.000 KM. I lider SDP-a Zlatko Lagumdžija na računu ima ušteđenih 665.000 KM.

Kada se saberu iznosi ušteđevina svih osam lidera te Radončićev prihod od dividendi, dobije se 1.580.000 KM.

Najvredniji vozni park posjeduje porodica Dodik. Lider SNSD-a je 2014. godine prijavio automobil star osam godina i naveo da vrijedi 40.000 KM. Njegov sin Igor vozi automobil od 50.000 KM, a supruga Snježana Peugeot 308 od 25.000 KM.

Ragužev Citroen GS, kako je istakao u imovinskom kartonu, vrijedi 38.000 KM, a Toyota Corolla Verso koju vozi njegova supruga Marina vrijedi 17.000 KM. Automobil Bakirove supruge Sebiće, direktorice sarajevske Opće bolnice „Abdulah Nakaš“ vrijedi 50.000 KM, dok Čovićeva supruga Bernadica vozi Audi A3 koji je 2010. godine vrijedio 40.000 KM. Bosićeva supruga Ljiljana je prijavila Hyundai i30 vrijedan 12.000 KM. Komšić, Lagumdžija i Radončić, prema imovinskom kartonu, ne posjeduju vozila.

Najveći dužnik među liderima stranaka je Milorad Dodik. On je banci „Pavlović International Bank“ dužan vratiti nešto više od milion KM, a u imovinskom kartonu nije naveo do kada. Njegova supruga i dalje vraća kredit koji je, prema imovinskom

kartonu iz 2010. godine, iznosio 100.000 KM.

Zlatko i Amina Lagumdžija dužni su bankama 287.000 KM, a lider HDZ-a Dragan Čović 150.000 KM. Bakir i Sebiya Izetbegović imaju kredite do 2016, odnosno 2020. godine, ukupne vrijednosti oko 100.000 KM. Željko Komšić bankama duguje oko 88.000 KM, Martin Raguž 70.000 KM, dok lider SBB-a Radončić plaća mjesečnu alimentaciju od 4.000 KM.

BAZA – Imovina političara